

1. REPETITORIUM ZÁKLADNÍCH POZNATKŮ O VÝŽIVĚ

1.1.	Trendy naší spotřeby potravin:	8
	RNDr. K. Ošancová, CSc., MUDr. J. Janovská	
1.2.	Složky výživy	12
1.2.1.	Proteiny:	12
	doc. MUDr. V. Teplan, CSc.	
1.2.2.	Lipidy:	15
	doc. Ing. R. Poledne, CSc.	
1.2.3.	Sacharidy:	18
	doc. MUDr. A. Vrána, CSc.	
1.2.4.	Minerály a stopové prvky:	23
	RNDr. T. Petr	
1.2.5.	Vitaminy:	27
	Ing. J. Pánek, CSc.	
1.2.6.	Voda a nápoje:	31
	RNDr. K. Ošancová, CSc., MUDr. J. Janovská	
1.3.	Cizorodé látky a aditiva	34
	MUDr. B. Turek, CSc., Ing. J. Kodl	

2. VÝŽIVA VYBRANÝCH SKUPIN OBYVATELSTVA

2.1.	Kojení:	39
	RNDr. L. Lhotská, CSc.	
2.2.	Výživa dětí a mládeže:	42
	doc. MUDr. H. Provazníková, CSc., MUDr. D. Schneidrová, CSc.	
2.3.	Výživa ve stáří:	47
	prof. MUDr. M. Anděl, CSc.	

3. VÝŽIVA A PREVENCE PORUCH ZDRAVÍ

3.1.	Výživa v patogenezi atherosklerózy:	48
	prof. MUDr. M. Anděl, CSc.	
3.2.	Výživa v prevenci nádorových onemocnění:	50
	prof. MUDr. M. Anděl, CSc.	
3.3.	Výživa v prevenci diabetu mellitus:	53
	prof. MUDr. M. Anděl, CSc.	
3.4.	Osteoporóza:	54
	doc. MUDr. J. Štěpán, DrSc.	
3.5.	Prevence potravinové alergie v dětském věku:	58
	MUDr. P. Frühauf, CSc.	

4. VÝŽIVA A CHOVÁNÍ

4.1.	Výživa a chování – přístupy:	60
	PhDr. V. Kebza, CSc.	
4.2.	Návody ke zlepšení stravování a regulaci hmotnosti:	63
	doc. MUDr. L. Komárek, CSc., MUDr. J. Janovská, RNDr. K. Ošancová, CSc.	
4.3.	Školní stravování:	66
	MUDr. T. Šoltysová	
4.4.	Energetické nároky pohybové činnosti:	69
	doc. MUDr. P. Stejskal, CSc.	
4.5.	Alternativní výživa:	76
	RNDr. K. Ošancová, CSc.	

5. METODIKA

5.1. Metodiky sledování spotřeby: 80
 MUDr. J. Janovská, RNDr. K. Ošancová, CSc.
 5.2. Antropometrické ukazatele: 82
 RNDr. L. Lhotská, CSc.
 5.2. Biochemické ukazatele některých civilizačních chorob: 91
 MUDr. P. Kraml

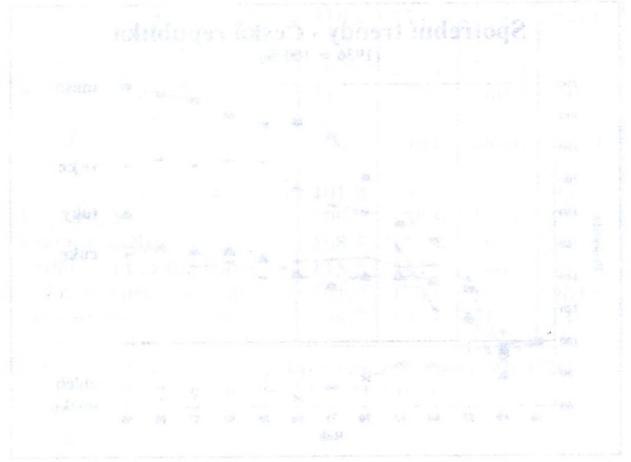
6. VÝBĚROVÉ INTERVENCE

6.1. Individuální nutriční poradenství: 93
 MUDr. T. Šoltysová
 6.2. Některé zásady přípravy intervenčních programů 100
 MUDr. J. Janovská, doc. MUDr. L. Komárek, CSc.

Spotřeba vybraných živin v ČR je v průměru nižší než v rozvinutých zemích. To je způsobeno především nízkou spotřebou bílkovin a tuků. Spotřeba sacharidů je naopak vysoká, zejména v podobě rafinovaných cukrů. To může vést k nárůstu tělesné hmotnosti a riziku vzniku obezity a diabetu 2. typu. Vzhledem k tomu, že spotřeba vybraných živin je nižší než v rozvinutých zemích, je třeba zvážit možnosti jejich zvýšení. To lze provést například zvýšením podílu bílkovin a tuků v jídelníčku, snížením podílu rafinovaných sacharidů a zvýšením podílu vlákniny. Vzhledem k tomu, že spotřeba vybraných živin je nižší než v rozvinutých zemích, je třeba zvážit možnosti jejich zvýšení. To lze provést například zvýšením podílu bílkovin a tuků v jídelníčku, snížením podílu rafinovaných sacharidů a zvýšením podílu vlákniny.

Uživatelem tohoto programu je zdravotník, který sleduje výživové údaje pacientů. Program umožňuje sledovat spotřebu vybraných živin a porovnávat ji s doporučenými hodnotami. To umožňuje identifikovat nedostatky v jídelníčku a navrhnout vhodné intervence. Program je určen pro zdravotníky, kteří se zabývají výživou pacientů. Program umožňuje sledovat spotřebu vybraných živin a porovnávat ji s doporučenými hodnotami. To umožňuje identifikovat nedostatky v jídelníčku a navrhnout vhodné intervence. Program je určen pro zdravotníky, kteří se zabývají výživou pacientů.

1.1. TRENDY NAŠÍ SPOTŘEBY POTRAVIN
 Kvalitní výživa je klíčem k dobrému zdraví a vysoké životní úrovni. Vzhledem k tomu, že spotřeba vybraných živin je nižší než v rozvinutých zemích, je třeba zvážit možnosti jejich zvýšení. To lze provést například zvýšením podílu bílkovin a tuků v jídelníčku, snížením podílu rafinovaných sacharidů a zvýšením podílu vlákniny. Vzhledem k tomu, že spotřeba vybraných živin je nižší než v rozvinutých zemích, je třeba zvážit možnosti jejich zvýšení. To lze provést například zvýšením podílu bílkovin a tuků v jídelníčku, snížením podílu rafinovaných sacharidů a zvýšením podílu vlákniny.

Tabulka 1. Spotřeba energie a živin v ČR v letech 1950-1990

Živina	1950	1960	1970	1980	1990
Energie (kJ)	~10000	~11000	~12000	~13000	~14000
Bílkovina (g)	~50	~60	~70	~80	~90
Tuky (g)	~40	~50	~60	~70	~80
Sacharidy (g)	~250	~260	~270	~280	~290

Podle údajů z tabulky 1. je patrné, že spotřeba energie a živin v ČR v letech 1950-1990 se zvýšila. To je způsobeno především zvýšením spotřeby bílkovin a tuků.